

Invånarundersökning 2024:

Kommuninvånare och kommunalval 2025

Resultat från Invånarenkäten i maj-juni 2024.

Ca 10 500 invånare som svarade i 46 forskningskommuner.

Kommunförbundets pressmeddelande 18.9.2024: Rentav 82 procent tänker rösta i kommunalvalet.

Marianne Pekola-Sjöblom, forskningschef, Kommunförbundet, 18.9.2024,
@M_PekolaSjoblom

Resultat från följande frågor

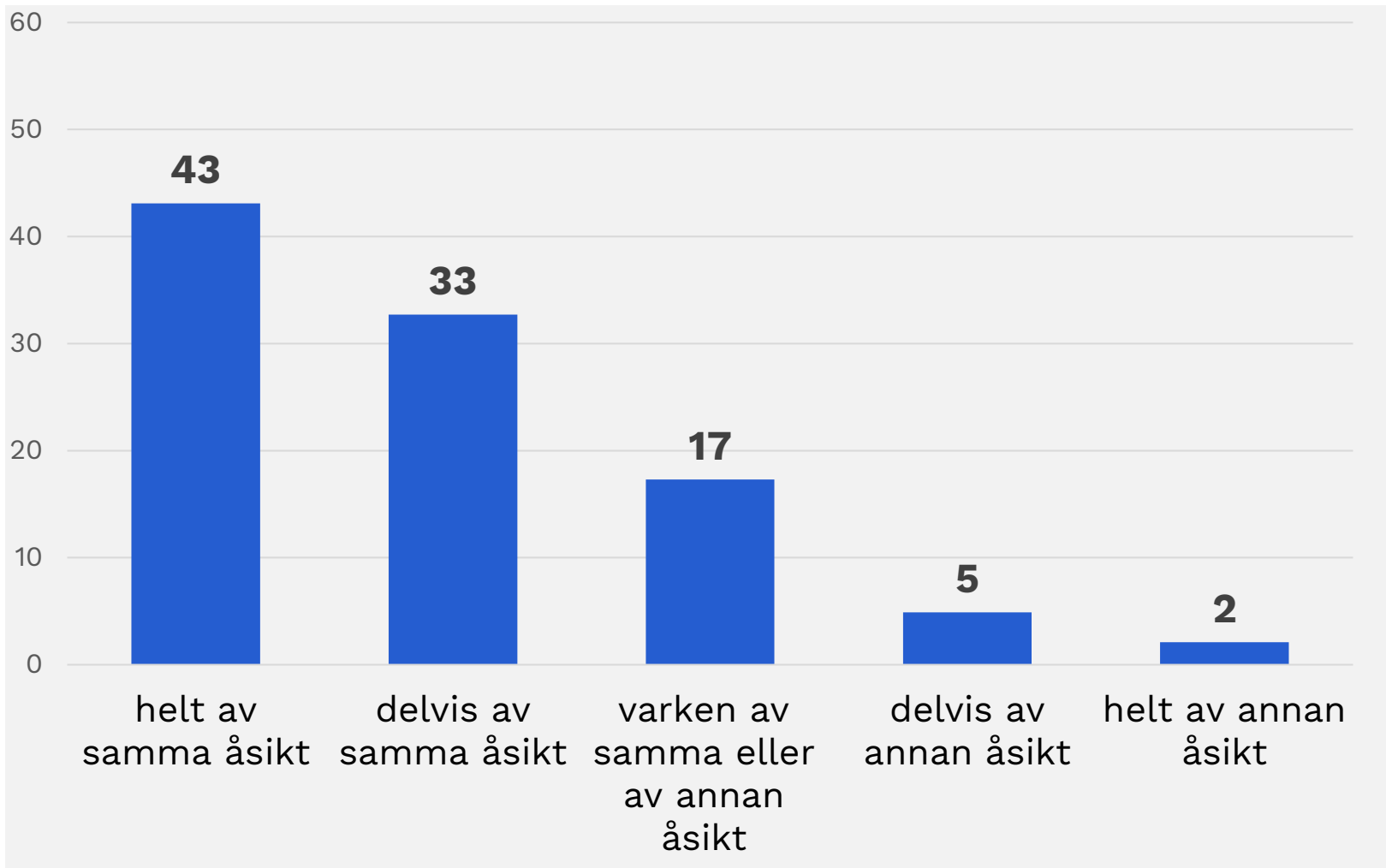
- ✓ Hur bedömer du följande påståenden: ”Det viktigaste sättet att påverka frågor i kommunen är att rösta i kommunalvalet” ?
- ✓ Hur intresserad är du av kommunalpolitiken i kommunen?
- ✓ Följer du verksamheten och beslutsfattandet i kommunen via olika kanaler?
- ✓ Kommer du att rösta i kommunalvalet våren 2025?
- ✓ Kommer du att rösta i välfärdsområdesvalet våren 2025?
- ✓ Kan du tänka sig eller har du för avsikt att ställa upp som kandidat för något parti eller någon gruppering vid kommunalvalet 2025?
- ✓ Är du villig att ta emot ett kommunalt förtroendeuppdrag om det erbjuds?

Invånarundersökning 2024:

**Att rösta i kommunalval
anses fortfarande
som viktigaste sättet
att påverka frågor i kommunen**

Invånarnas åsikter om påståendet ”Det viktigaste sättet att påverka frågor i kommunen är att rösta i kommunalvalet”.

%-fördelning av svaren. (N= 10 749)

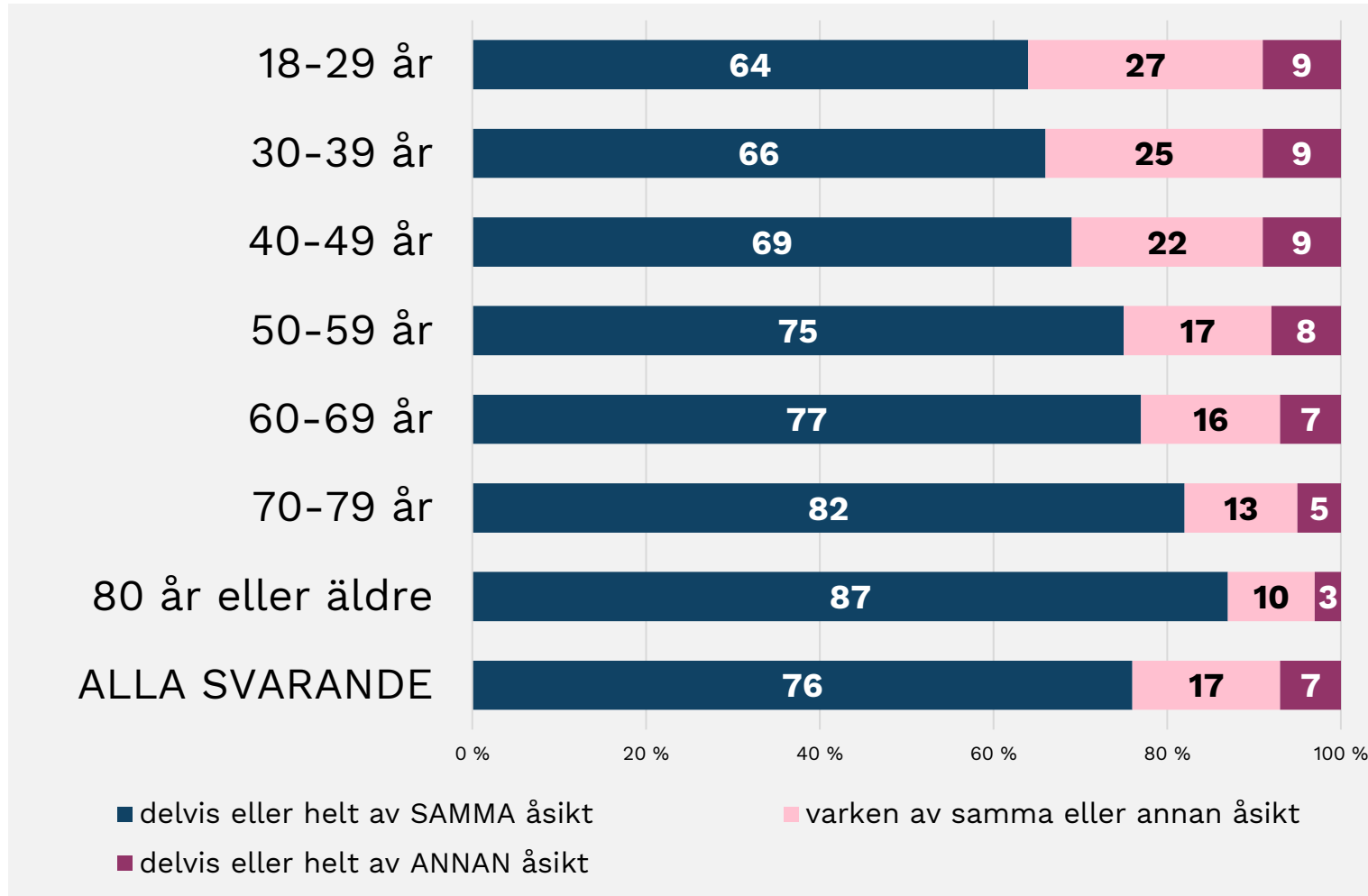

Tre av fyra (76 %) av de som svarat i invånarundersökningen anser att rösta i kommunalvalet är viktigaste sätt att påverka frågor i kommunen.

Invånarnas åsikter om påståendet ”Det viktigaste sättet att påverka frågor i kommunen är att rösta i kommunalvalet”.

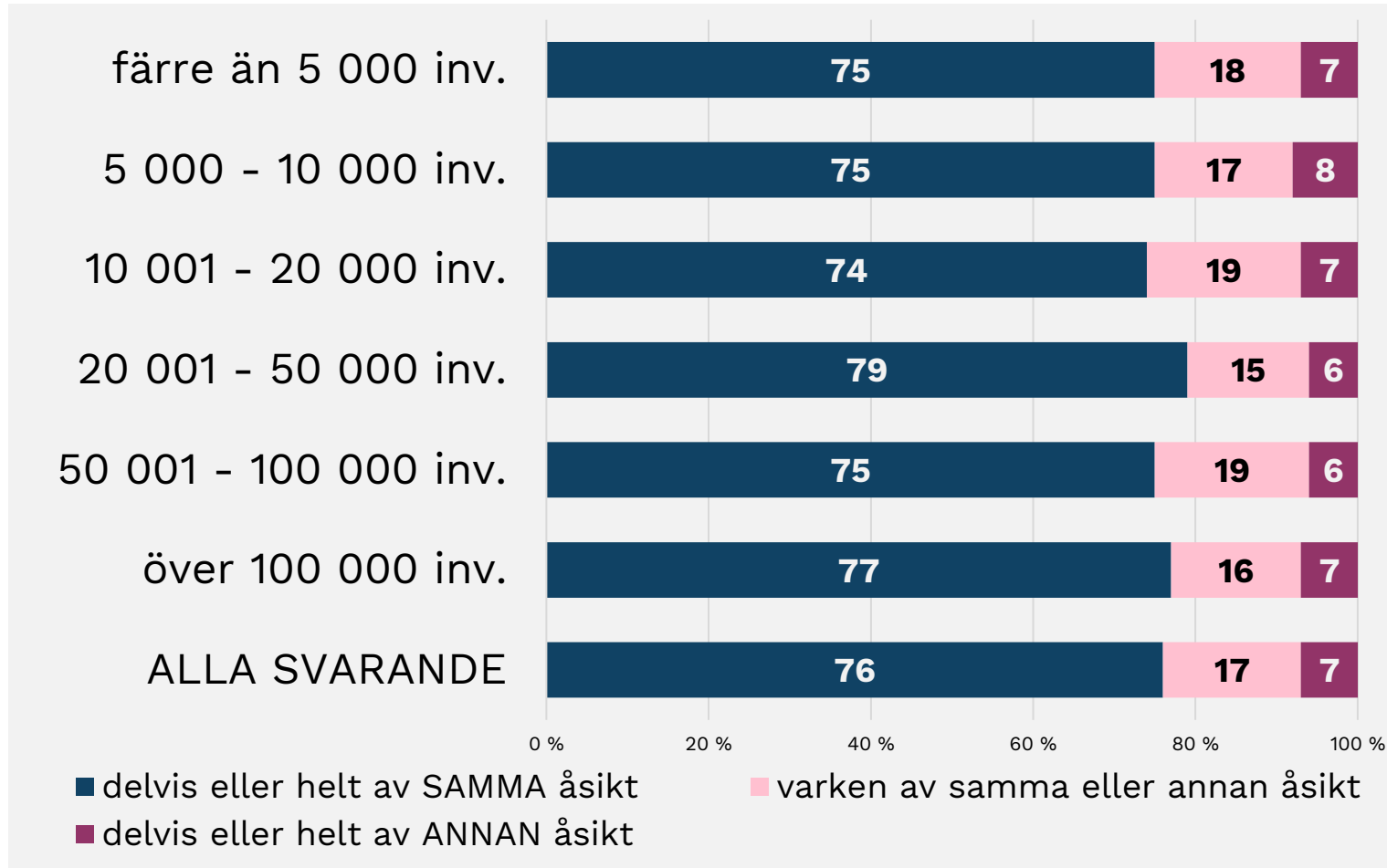
% av svarande per åldersgrupp. (N= 10 749)

- En klar majoritet av de svarande i alla åldersgrupper anser att röstning i kommunalvalet är det viktigaste sättet att påverka sin kommun.
- Andelen av dem som anser att rösta i kommunalvalet är det viktigaste sättet att påverka sin kommun varierar från 64 % av dem som är yngre än 30 år till 87 % av dem som är 80 år eller äldre.

Invånarnas åsikter om påståendet ”Det viktigaste sättet att påverka frågor i kommunen är att rösta i kommunalvalet”.

% av svarande per kommunstorlek. (N=10 297)

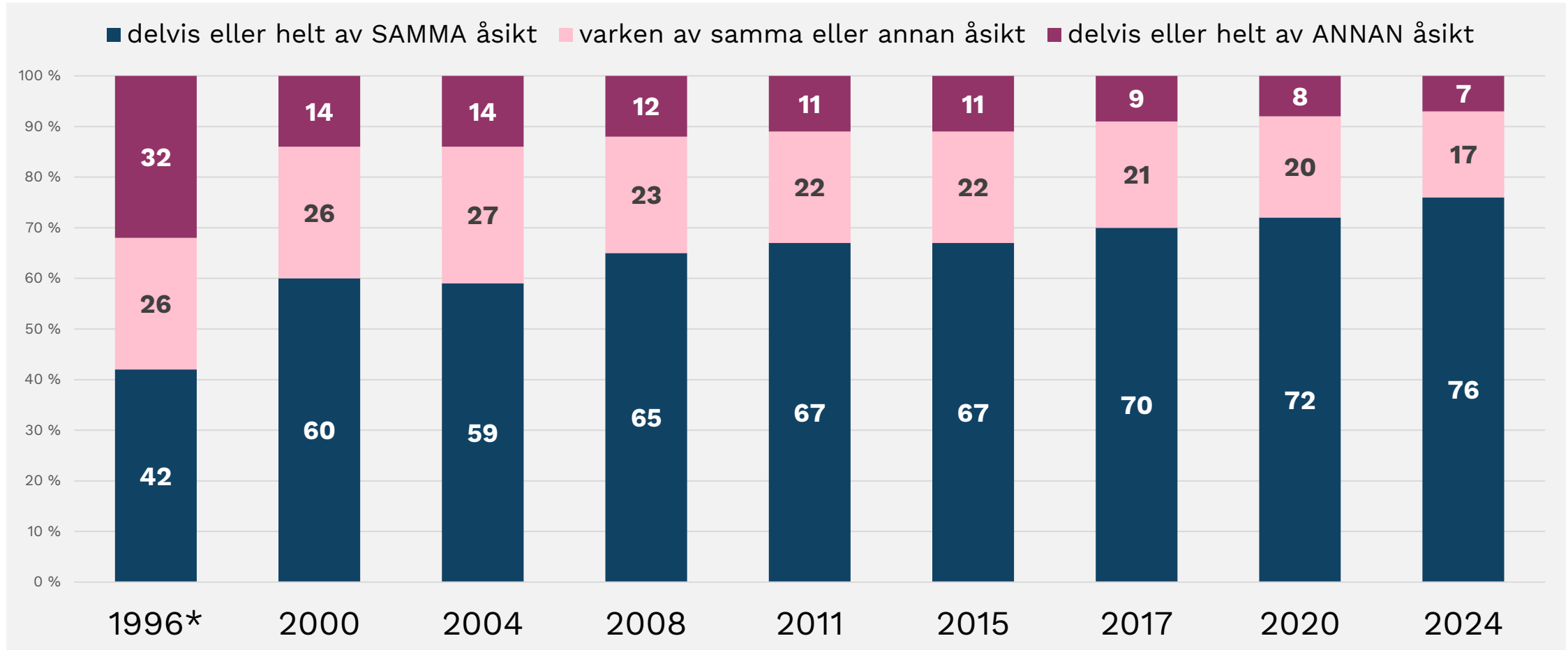

- En klar majoritet av de svarande i alla kommunstorlekar anser att det viktigaste sättet att påverka sin kommun är att rösta i kommunalvalet.
- Andelen som anser att rösta i kommunalvalet är det viktigaste sättet att påverka sin kommun varierar från 74 % i kommuner med mellan 10 001 och 20 000 invånare till 79 % i kommuner med mellan 20 001 och 50 000 invånare.

Invånarundersökning 2024:

Invånarnas åsikter om påståendet ”Det viktigaste sättet att påverka frågor i kommunen är att rösta i kommunalvalet”.

%-fördelning av svaren 1996-2024. (N-2024 = 10 297)

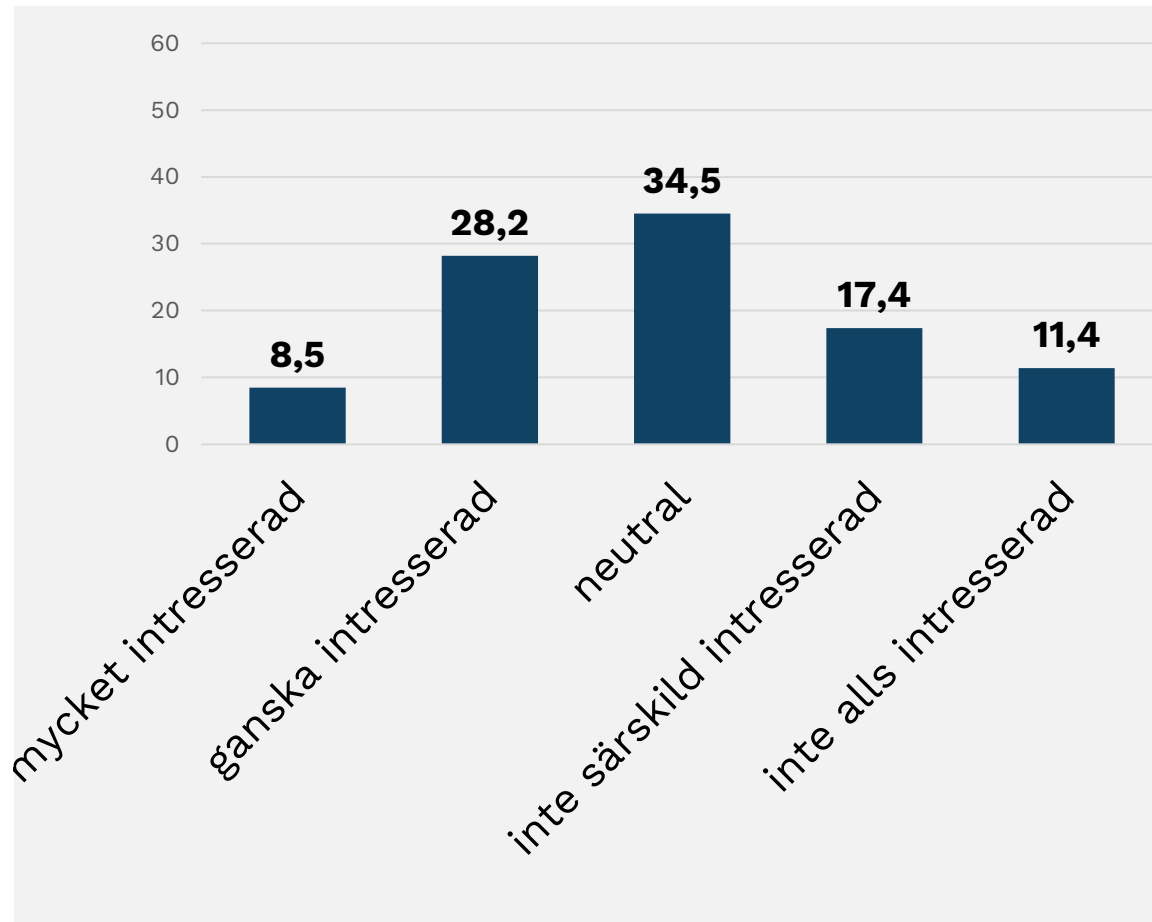
*Frågeformulering 1996: "...det enda sättet att påverka..."

Invånarundersökning 2024:

**Intresset för
kommunalpolitiken
i den egna kommunen
delar åsikterna
bland invånarna**

Invånarnas intresse för kommunalpolitiken i den egna kommunen.

%-fördelning av svaren (N= 10 137)

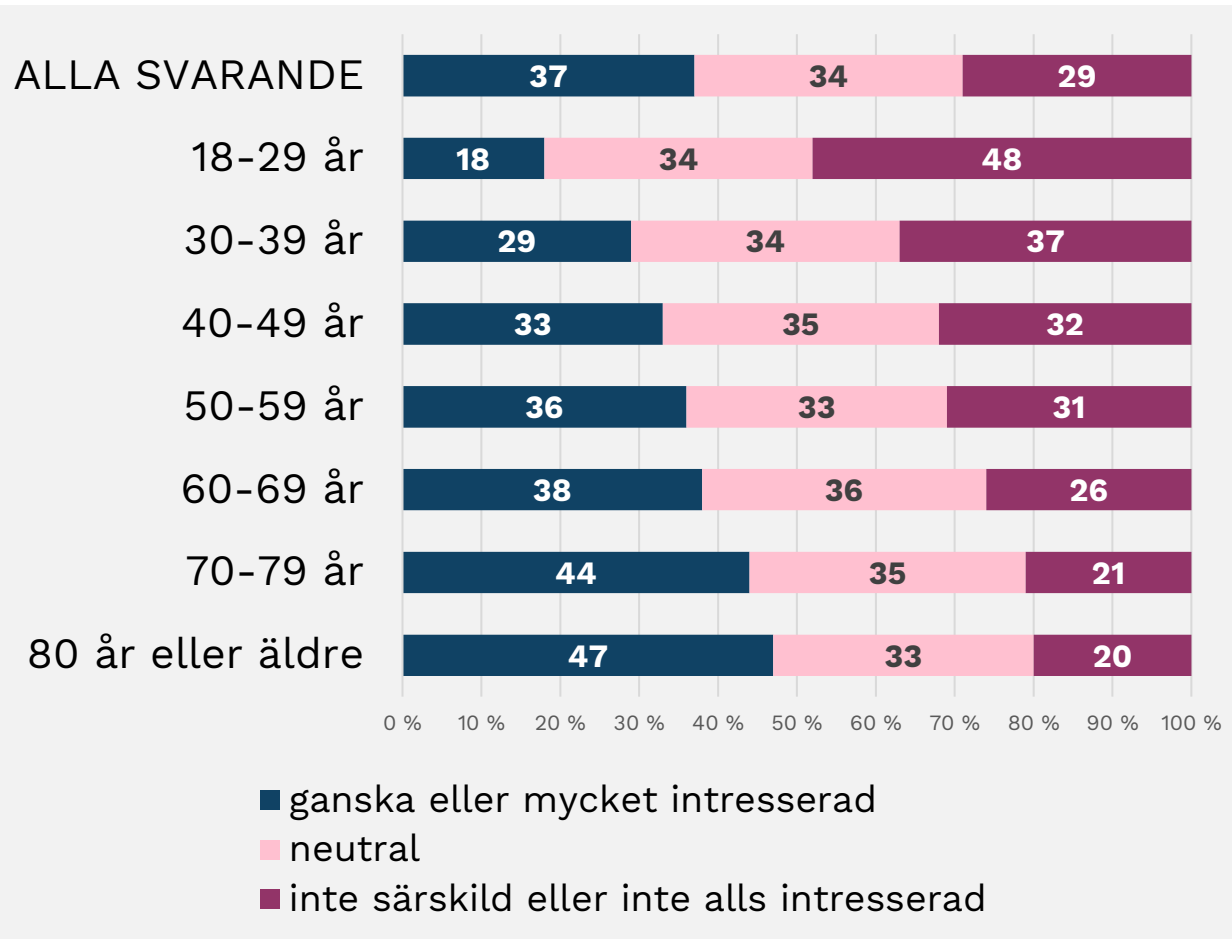

Invånarna är splittrade i frågan om intresse för kommunpolitik i den egna kommunen.

- Drygt en tredjedel (37 %) är ganska eller mycket intresserade av kommunalpolitiken i sin kommun.
- Knappt en tredjedel (29 %) är inte särskilt eller inte alls intresserade.
- En tredjedel (34 %) förhåller sig neutrala till kommunalpolitiken i sin kommun.

Invånarnas intresse för kommunalpolitiken i den egna kommunen.

% av svarande per åldersgrupp (N= 10 137)

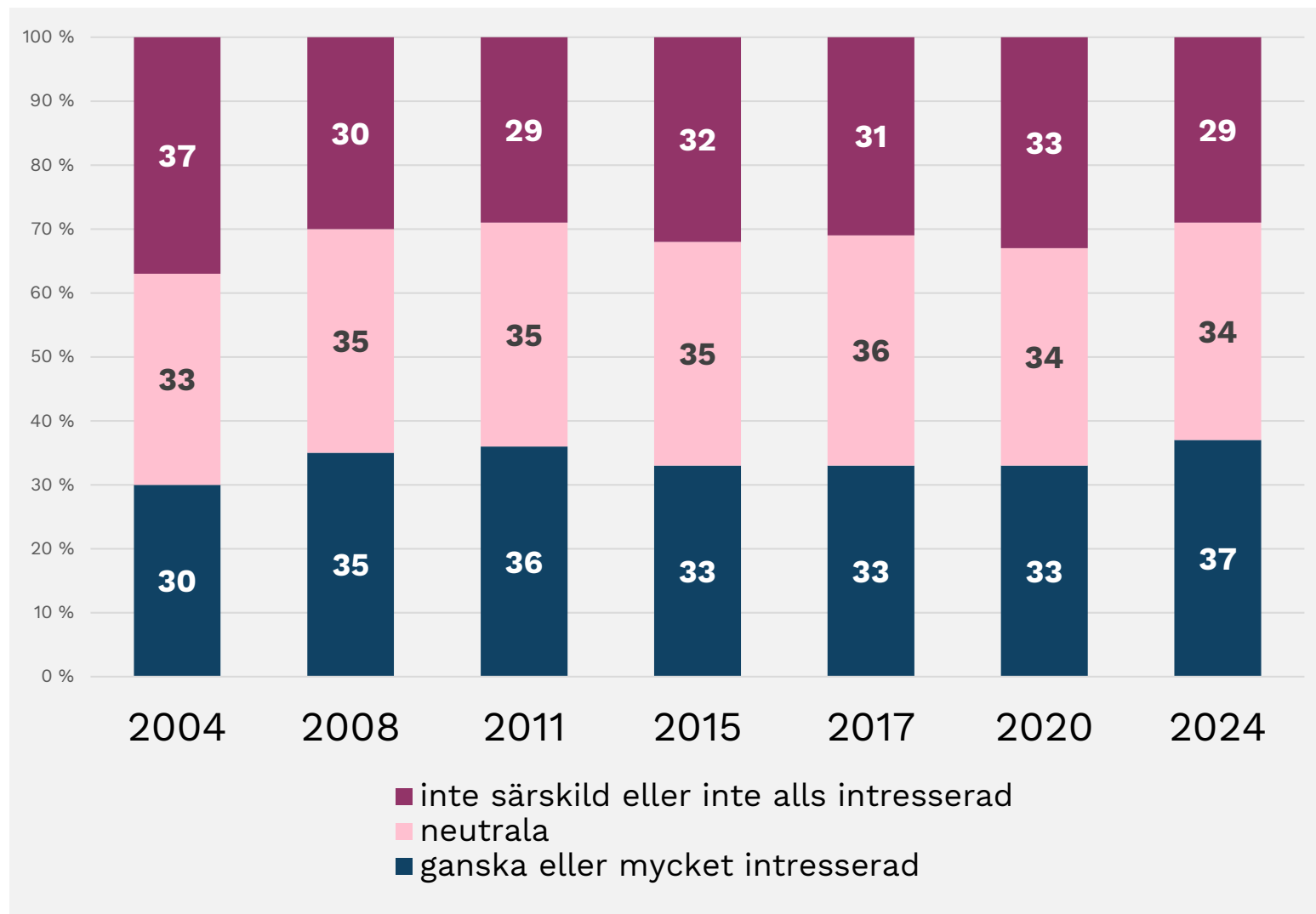

Intresset för kommunpolitik varierar mellan olika åldersgrupper.

- Bland 18-29-åringarna är knappt en femtedel (18 %) ganska eller mycket intresserade av kommunalpolitik, medan nästan hälften inte alls eller inte särskilt intresserade.
- Nästan hälften (47 %) av de som är 80 år och äldre är intresserade av kommunalpolitik.
- Mest delat är intresset i åldersgruppen 40-49 år (33 % mot 32 %).

Invånarnas intresse för kommunalpolitiken i den egna kommunen 2004 - 2024

%-fördelning av svaren (N-2024 = 10 137)

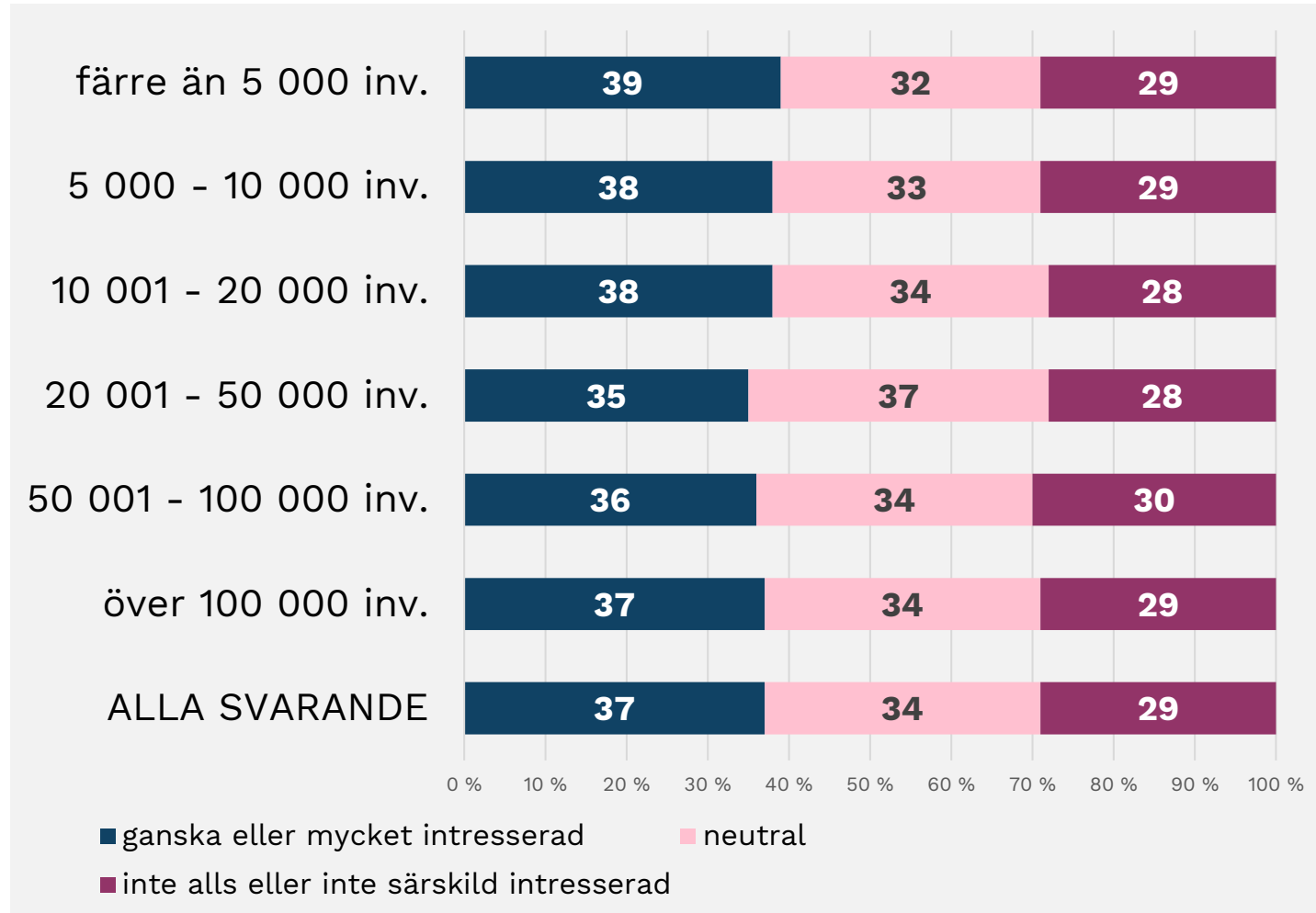
- Under vart och ett av de granskade åren har kommunpolitiken i den egna kommunen delat kommuninvånarnas åsikter.
- Det finns små tidsmässiga variationer i intresset för kommunpolitiken i den egna kommunen.
- Intresset förklaras av ett antal individuella egenskaper hos kommuninvånarna, där åldersgrupp, yrkesstatus och utbildning är de absolut viktigaste.

Invånarnas intresse för kommunalpolitik varierar beroende på individuella egenskaper

- **Åldersgrupp:** Personer över 70 år är mest intresserade, 18-29 åringar är minst intresserade. (43% vs. 15%)
- **Tjänstställning:** Företagare, lantbruksföretagare och personer i ledande position är mest intresserade, studerande är minst intresserade. (43-44 % vs. 21 %)
- **Utbildning:** Universitetsutbildade är mest intresserade, de med folk- eller grundskola är minst intresserade. (46 % vs. 29%)
- **Hur länge bott i kommunen:** De som bott i kommunen över 20 år är mest intresserade, de som bott i kommunen under ett år är minst intresserade. (39 % vs. 25 %)
- **Nuvarande arbetsgivare:** De som jobbar i kommun, samkommun eller i kommunalt bolag eller affärsverk är mest intresserade och de som jobbar i privat företag, eget företag eller är självsysselsatta är minst intresserade. (41 % vs. 32 %)
- **Nuvarande familjesituation:** De som bor i hushåll med två eller flera vuxna utan minderåriga barn är mest intresserade, de som är ensamförsörjare med ett eller flera minderåriga barn är minst intresserade. (38 % vs. 32 %)
- **Kommundel man bor i:** De som bor i kommuncentrum eller i kyrkby är lite mera intresserade än de som bor i glesbygdsområde. (39 % vs. 35 %)
- **Kön:** Män är lite mera intresserade än kvinnor. (39 % vs. 35 %)
- **Modersmål:** Svenskspråkiga är lite mera intresserade än finskspråkiga. (39 % vs. 36,5%)

Invånarnas intresse för kommunalpolitiken i den egna kommunen.

% av svarande enligt kommunstorlek (N= 10 137)

Intresset för kommunpolitik i den egna kommunen är knappast en fråga om kommunstorlek.

- I alla storleksklasser finns det flera intresserade av kommunalpolitiken än ointresserade.
- Andelen svarande som är ganska eller mycket intresserade av kommunalpolitik varierar från 35 % i kommuner med mellan 20 001 och 50 001 invånare till 39 % i kommuner med färre än 5 000 invånare.

Invånarundersökning 2024:

**Kommuninvånarna är mer
intresserade av att följa
verksamheten och beslutsfattandet
i den egna kommunen än av
kommunpolitiken som sådan.**

De kanaler som invånarna använder mest för att följa kommunal verksamhet och beslutsfattande

1. Lokal dagstidning, gratistidning e.d.

43 % ofta och 34 % ibland

2. Radio eller TV

33 % ofta och 34 % ibland

3. Regional eller nationell dagstidning

29 % ofta och 34 % ibland

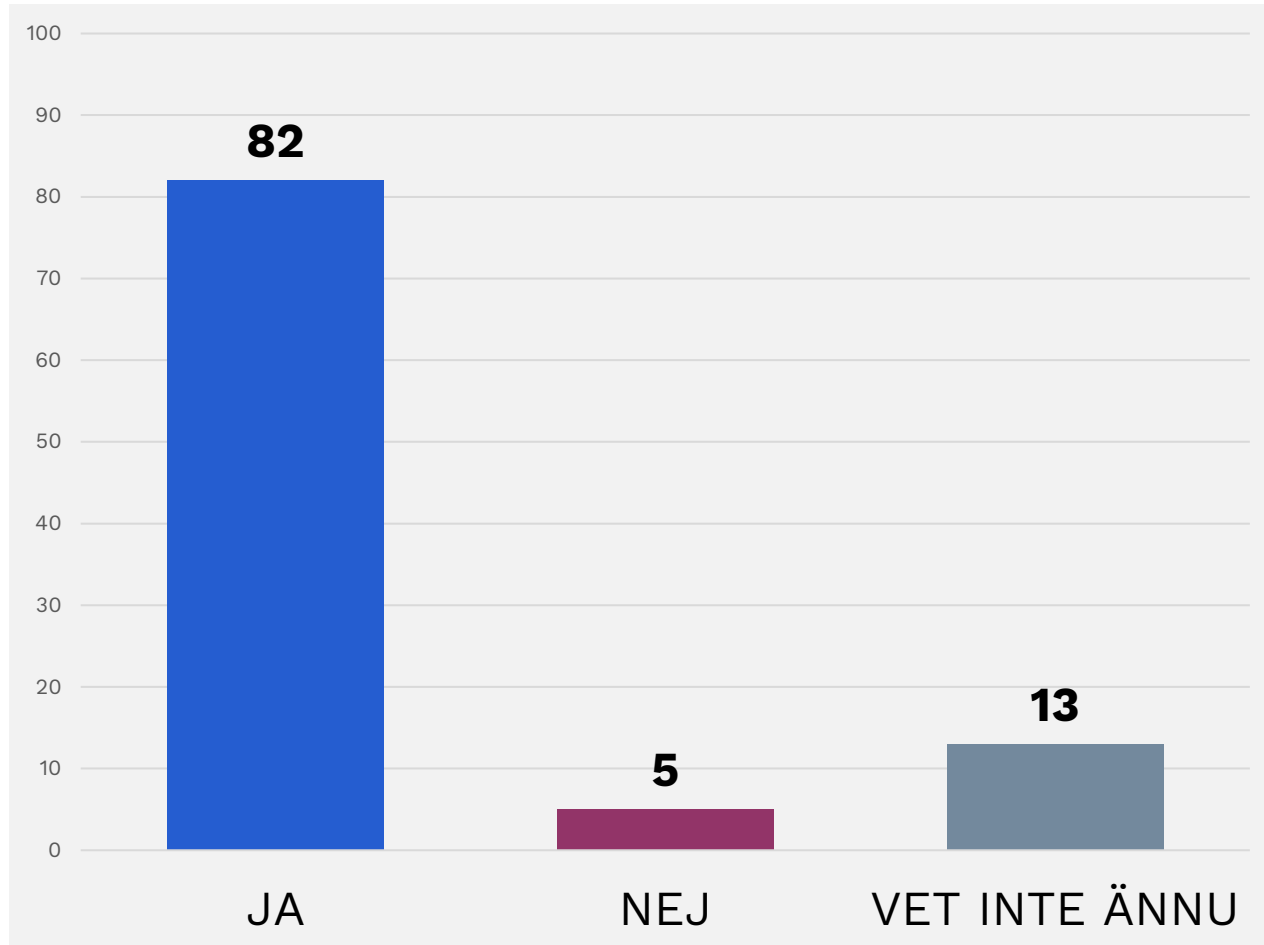

Invånarundersökning 2024:

**De flesta har svarat att
de har för avsikt att rösta
i kommunalvalet våren 2025**

Invånarnas intentioner att rösta i kommunalvalet våren 2025.

%-fördelning av svaren. (N=10 419)

- **Åtta av tio (82 %) som svarat i enkäten säger att de kommer att rösta i kommunalvalet våren 2025.**
- Endast 5 % av svarande säger att de inte kommer att rösta i kommunalvalet.
- Andelen osäkra är 13 % av de svarande.

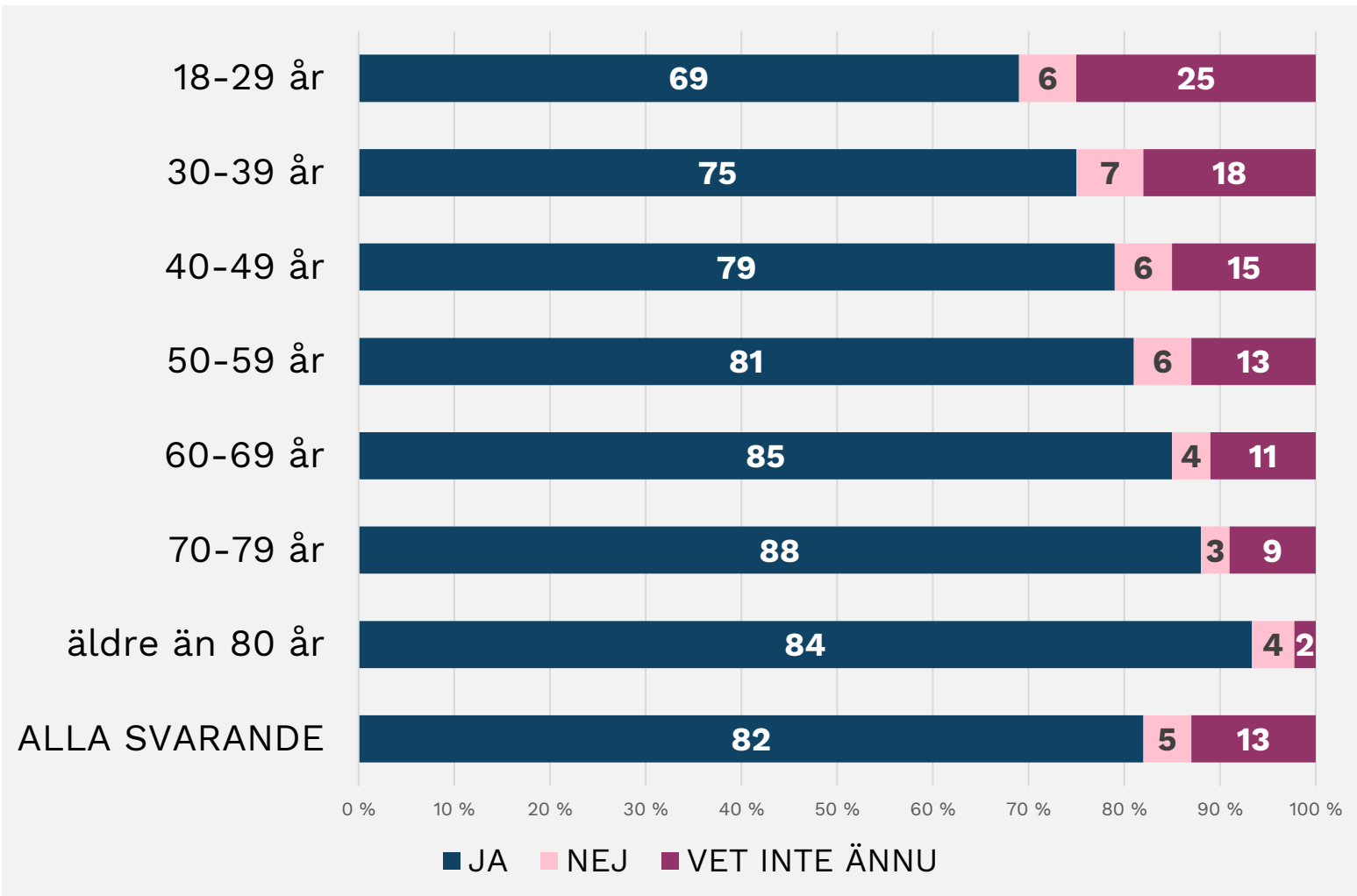
I Invånarundersökningen 2020 var andelen som hade för avsikt att rösta i kommande kommunalval 77 %. 18 % var osäkra och 5 % hade inte för avsikt att rösta.

Invånarnas intentioner att rösta i kommunalvalet våren 2025 varierar beroende på individuella egenskaper

- **Tjänstposition:** De som är i ledande position är mest säkra på att rösta i kommunalvalet, arbetslösa och permitterade mest osäkra. (95 % vs. 59 %)
- **Utbildning:** Universitetsutbildade är mest säkra på att rösta i kommunalvalet, de med folk- eller grundskola utbildning är mest osäkra. (93 % vs. 73 %)
- **Åldersklass:** 70-79-åringar är mest säkra på att rösta i kommunalvalet, 18-29-åringar är mest osäkra. (88 % vs. 69 %)
- **Hur länge bott i kommunen:** De som bott över 20 år är mest säkra på att rösta i kommunalvalet, de som bott 1-2 år är mest osäkra. (84 % vs. 74 %)
- **Modersmål:** Svenskspråkiga är säkrare på att rösta i kommunalval än finskspråkiga (88 % vs. 82 %)
- **Nuvarande arbetsgivare:** De som jobbar i kommun, samkommun eller i kommunalt bolag eller affärsverk är mest säkra på att rösta i kommunalvalet, de som jobbar i privat företag, eget företag eller är självsysselsatta är mest osäkra. (86 % vs. 81 %)
- **Nuvarande familjesituation:** De som bor i hushåll med två eller flera vuxna utan minderåriga barn är mest säkra på att rösta i kommunalvalet, de som är ensamförsörjare med ett eller flera minderåriga barn är mest osäkra. (85 % vs. 70 %)
- **Kommundel man bor i:** De som bor i kommuncentrum eller i kyrkby är lite säkrare på att rösta i kommunalval än de som bor i glesbygdsområde. (84 % vs. 81 %)
- **Kön:** Kvinnor är lite säkrare på att rösta i kommunalvalet än män. (83 % vs. 82 %)

Invånarnas intentioner att rösta i kommunalvalet våren 2025.

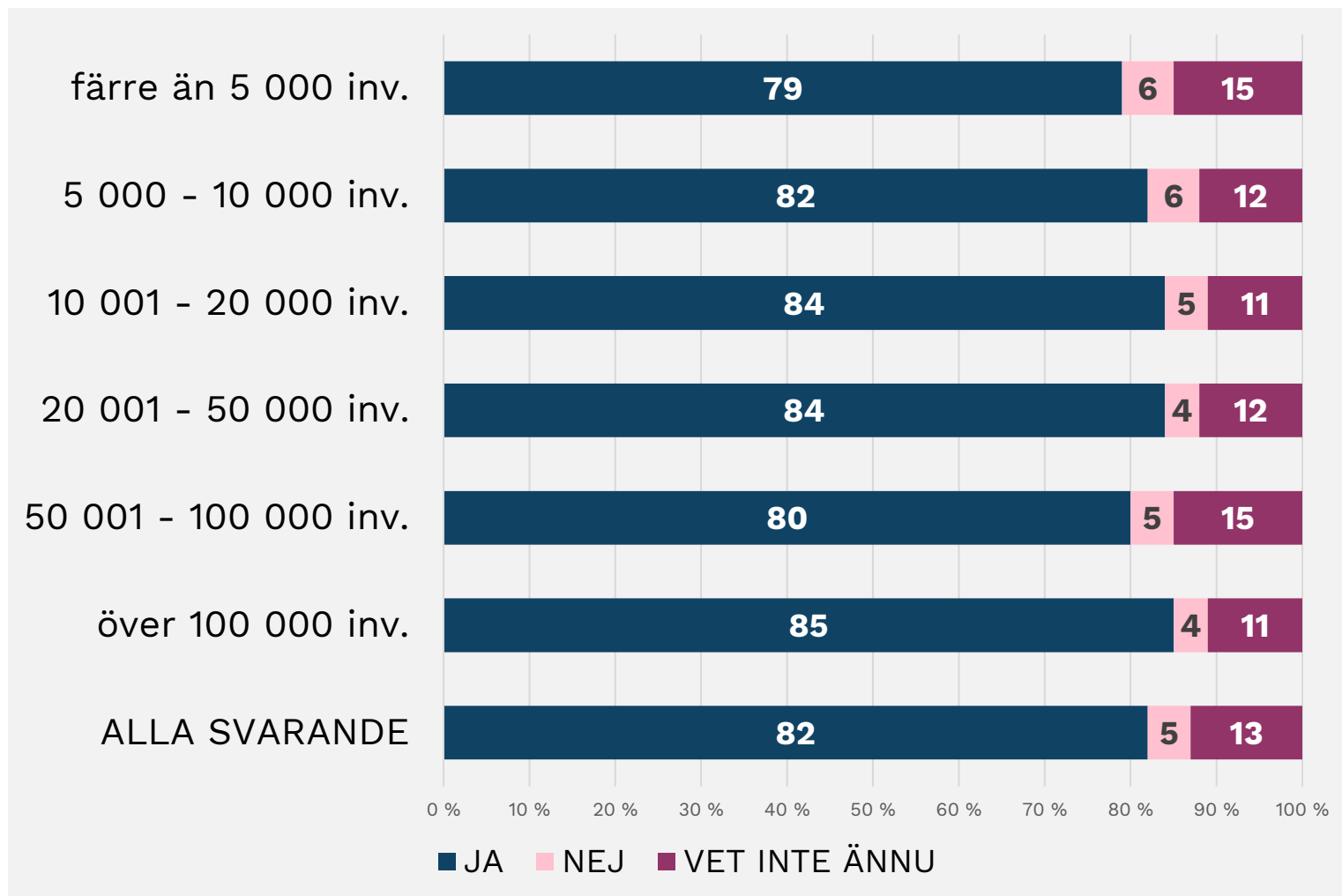
% av svarande per åldersklass. (N= 10 419)

- **En klar majoritet av de tillfrågade i alla åldersgrupper uppgav att de hade för avsikt att rösta i kommunvalet 2025.**
- Ungefär två av tre i åldern 18-29 år tänker rösta, medan en av fyra inte vet.
- Hela 88 % av den äldsta åldersgruppen har för avsikt att rösta i kommunalvalet.

Invånarnas intentioner att rösta i kommunalvalet våren 2025.

% av svarande per kommunstorlek. (N= 10 419)

■ **Åtta av tio av de tillfrågade i alla kommunstorleksklasser uppgav att de hade för avsikt att rösta i kommunalvalet våren 2025.**

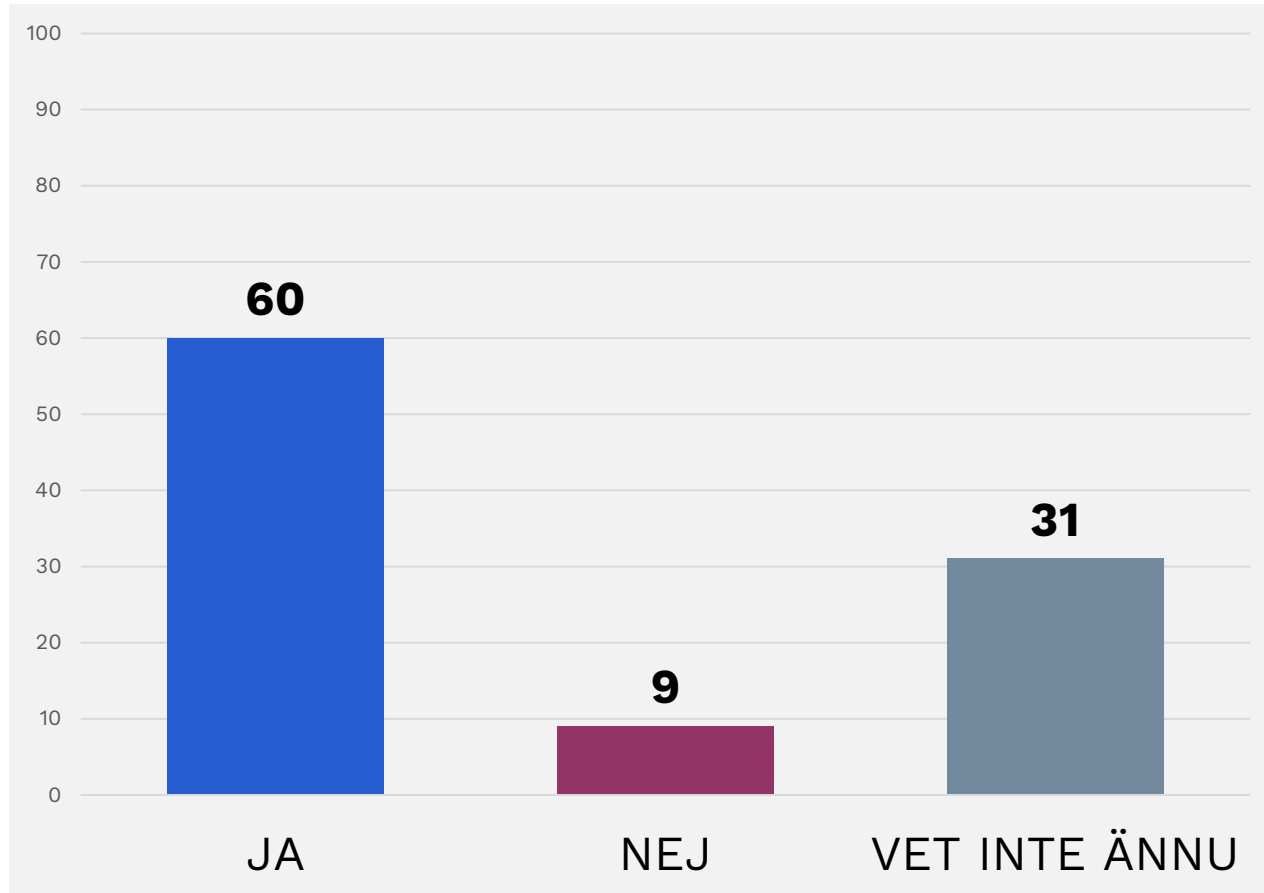
■ Andelen invånare som avser att rösta i kommunalvalet varierar från 79 % i kommuner med färre än 5 000 invånare till 85 % i städer med fler än 100 000 invånare.

Invånarundersökning 2024:

**En majoritet har svarat att de har
för avsikt att rösta även
i välfärdsområdesvalet 2025**

Invånarnas intentioner att rösta i välfärdsområdesvalet våren 2025.

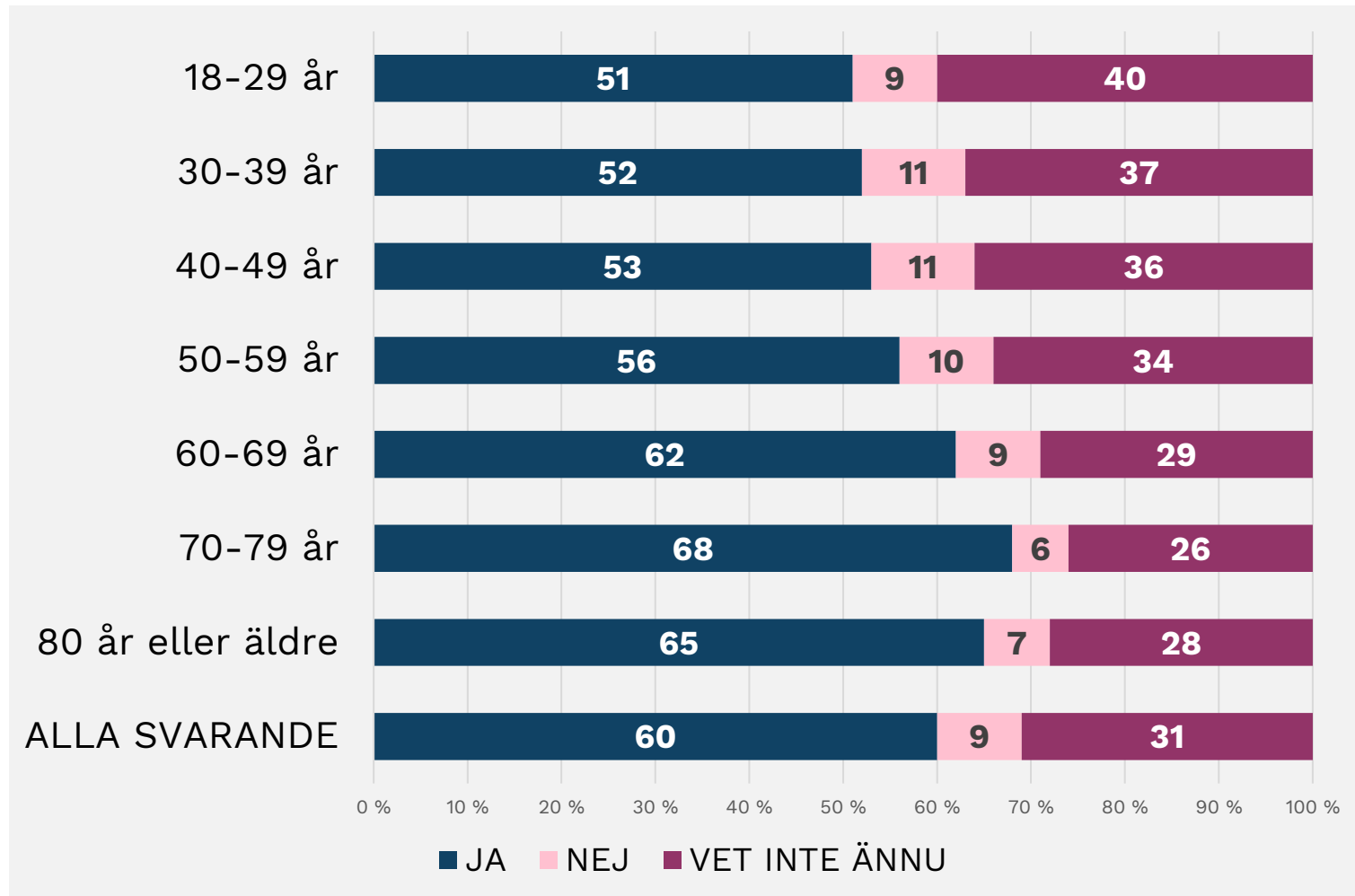
%-fördelning av svaren. (N=10 413)

- **Sex av tio tillfrågade har för avsikt att rösta i välfärdsområdesvalet 2025.**
- Nästan en av tio tillfrågade har inte för avsikt att rösta.
- Nästan en tredjedel av de tillfrågade är osäkra.
- Andelen som tänker rösta i välfärdsområdesvalet är mer än 20 % lägre än i kommunalvalet, medan andelen som är osäkra är betydligt högre.

Invånarnas intentioner att rösta i väl-färdsområdesvalet våren 2025.

% av svarande per åldersklass. (N= 10 413)

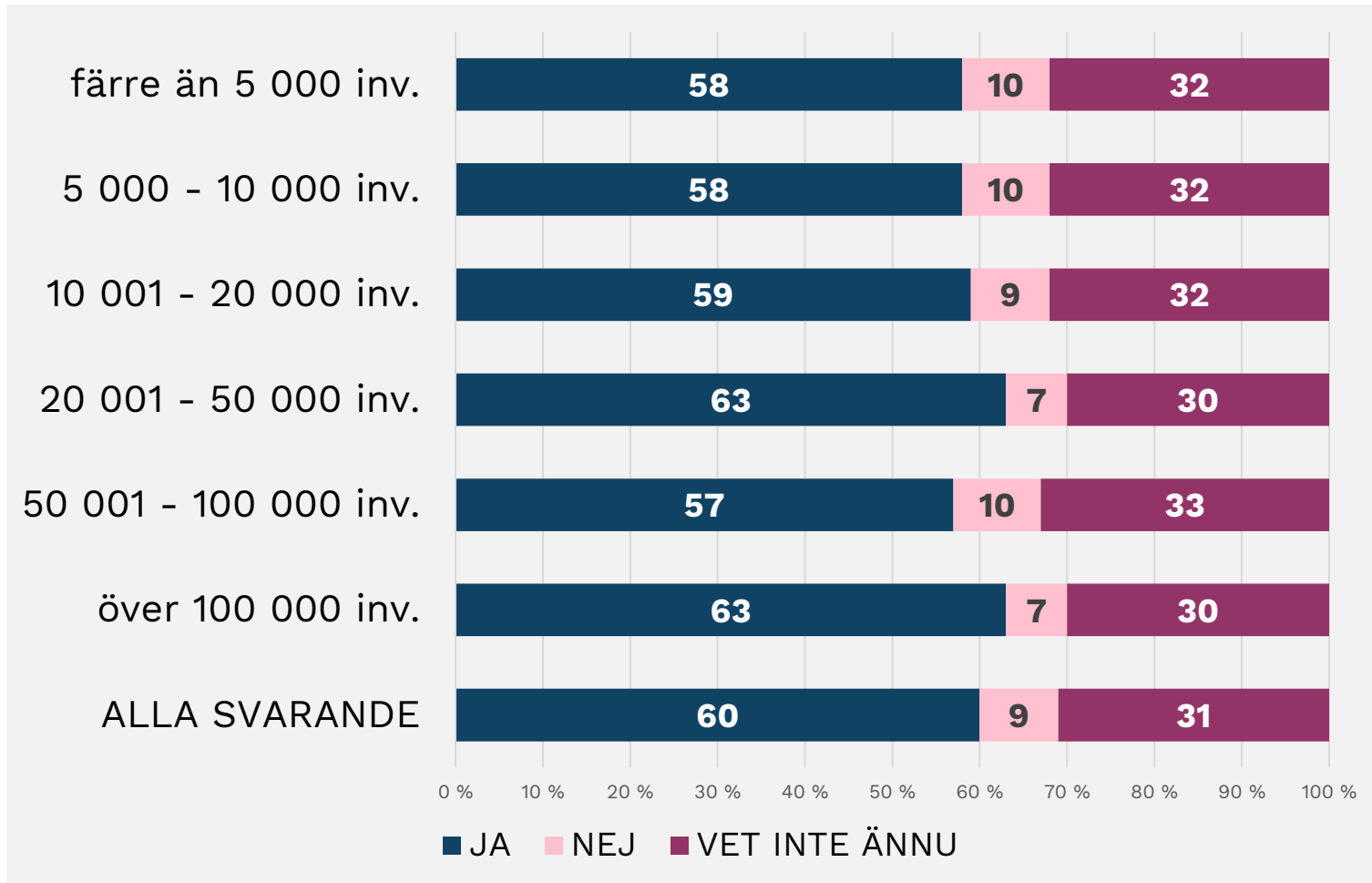
- **Minst hälften i alla åldersgrupper uppgav att de har för avsikt att rösta i väl-färdsområdesvalet våren 2025.**

- 51 % av 18-29-åringarna har för avsikt att rösta, medan 40% av dem är osäkra.

- Åldersgruppen 70-79 år är den mest benägna att rösta (68 %).

Invånarnas intentioner att rösta i välfrädsområdesvalet våren 2025.

% av svarande per kommunstorlek. (N= 10 413)

- Mer än hälften av de tillfrågade i alla storleksklasser uppgav att de har för avsikt att rösta i välfrädsområdesvalet våren 2025.

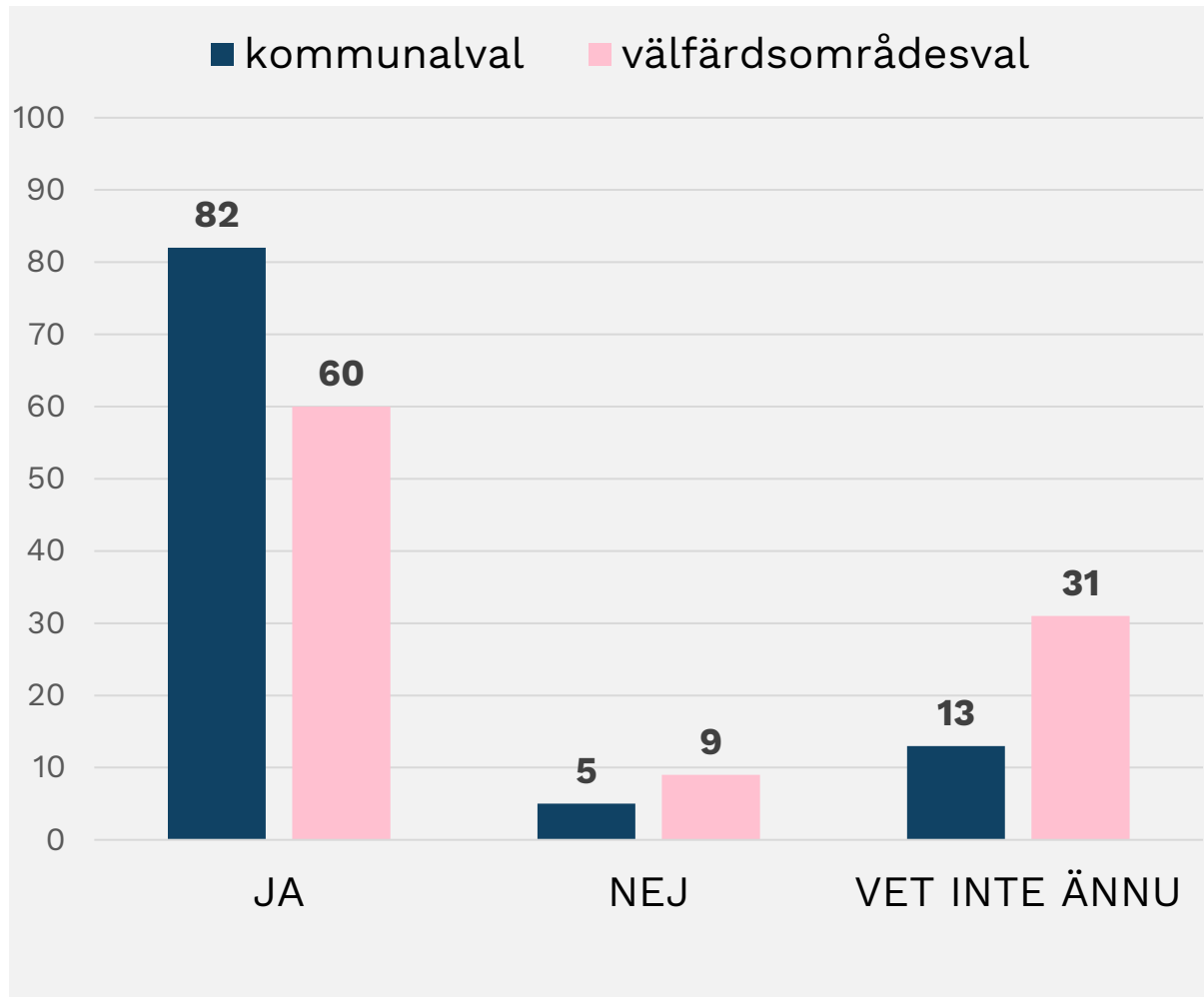
- Andelen som avser att rösta i välfrädsområdesvalet varierar från 58 % i kommuner med färre än 10 000 invånare till 63 % i kommuner mellan 20 001 och 50 000 och fler än 100 000 invånare.

Invånarundersökning 2024:

**Klart fler osäkra väljare
i välfärdsområdesvalet 2025
än i kommunalvalet 2025**

Invånarnas intentioner att rösta i kommunalvalet och välfärdsområdesvalet våren 2025.

% av svarande. (N= 10 413 - 10 419)

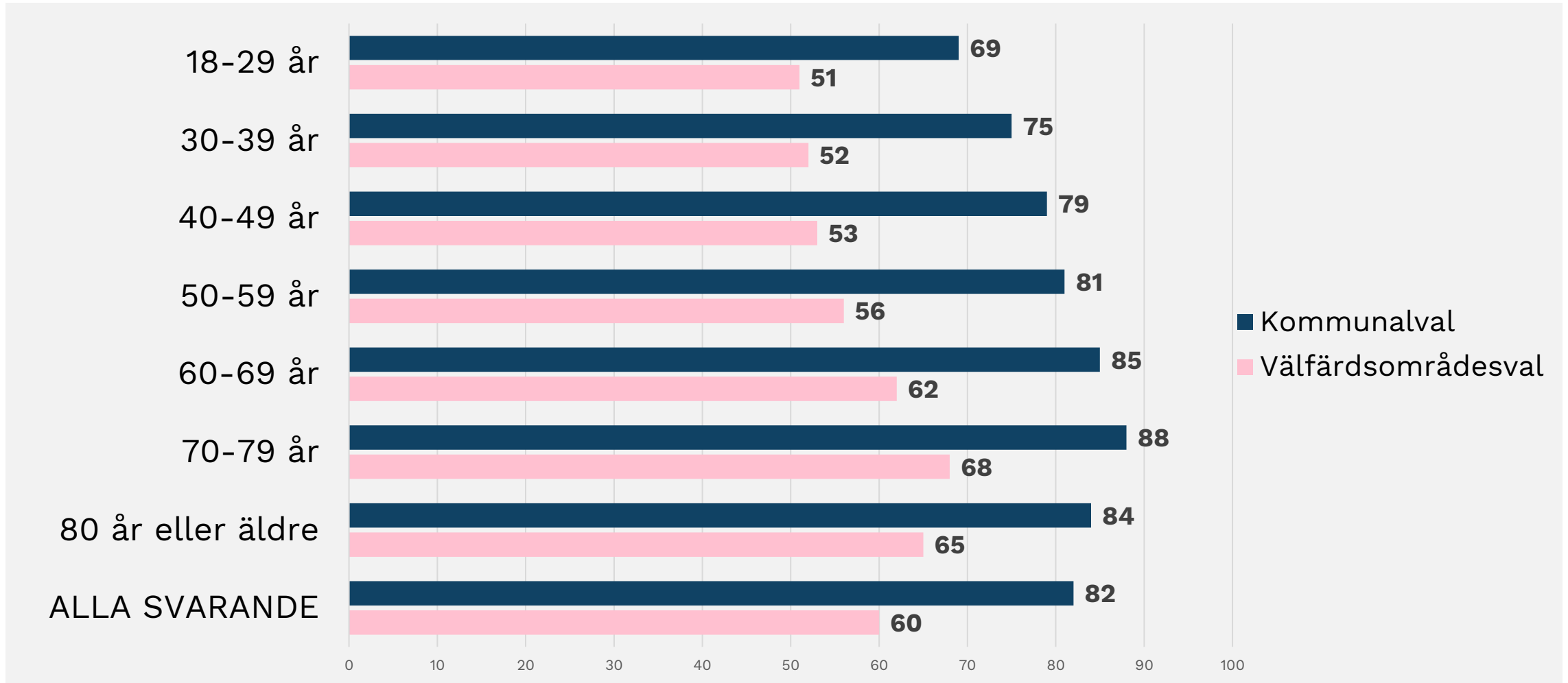

	Har för avsikt att rösta i kommunalvalet 2025?		
Har för avsikt att rösta i välfärdsområdesvalet 2025?	JA	VET INTE ÄNNU	NEJ
JA	59,0 %	0,9 %	0,1 %
VET INTE ÄNNU	24,6 %	10,7 %	0,3 %
NEJ	3,1 %	1,3 %	4,4 %

N= 10 387

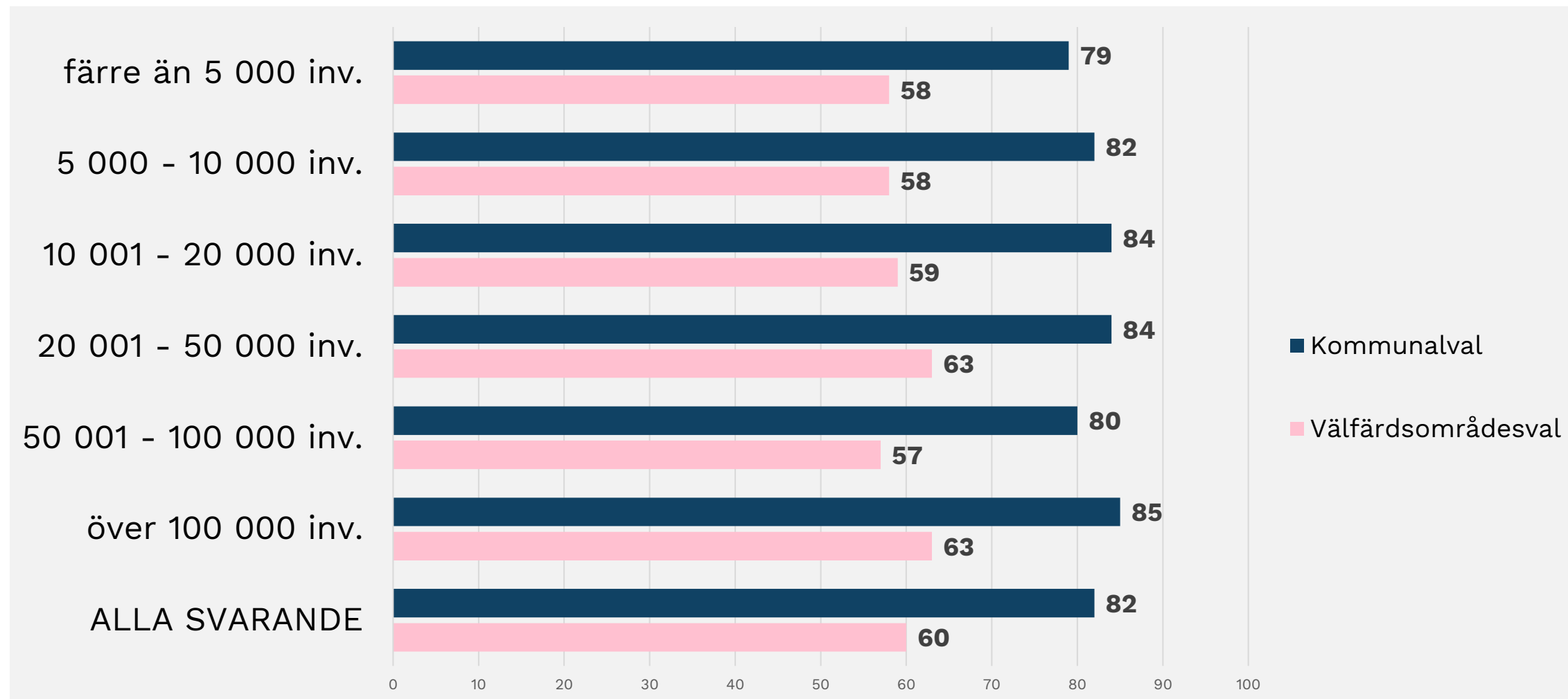
Invånarnas intentioner att rösta i kommunalvalet samt i välfärdsområdesvalet våren 2025.

% av svarande har för avsikt att rösta. (N= 10 143 - 10 419)

Invånarnas intentioner att rösta i kommunalvalet samt i välfärdsområdesvalet våren 2025.

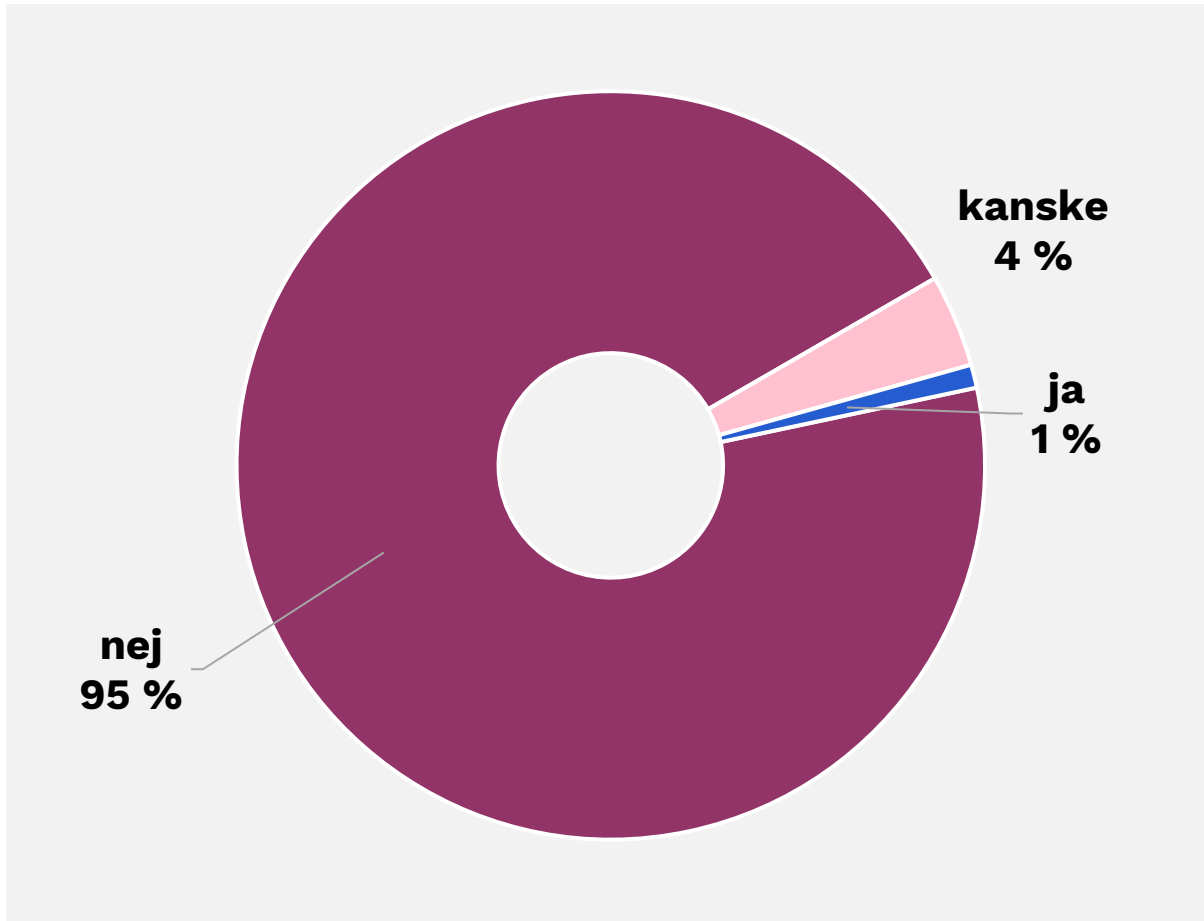
% av svarande har för avsikt att rösta. (N= 10 143 - 10 419)

Invånarundersökning 2024:

**Det är få som är intresserade av att
ställa upp i kommunalvalet 2025**

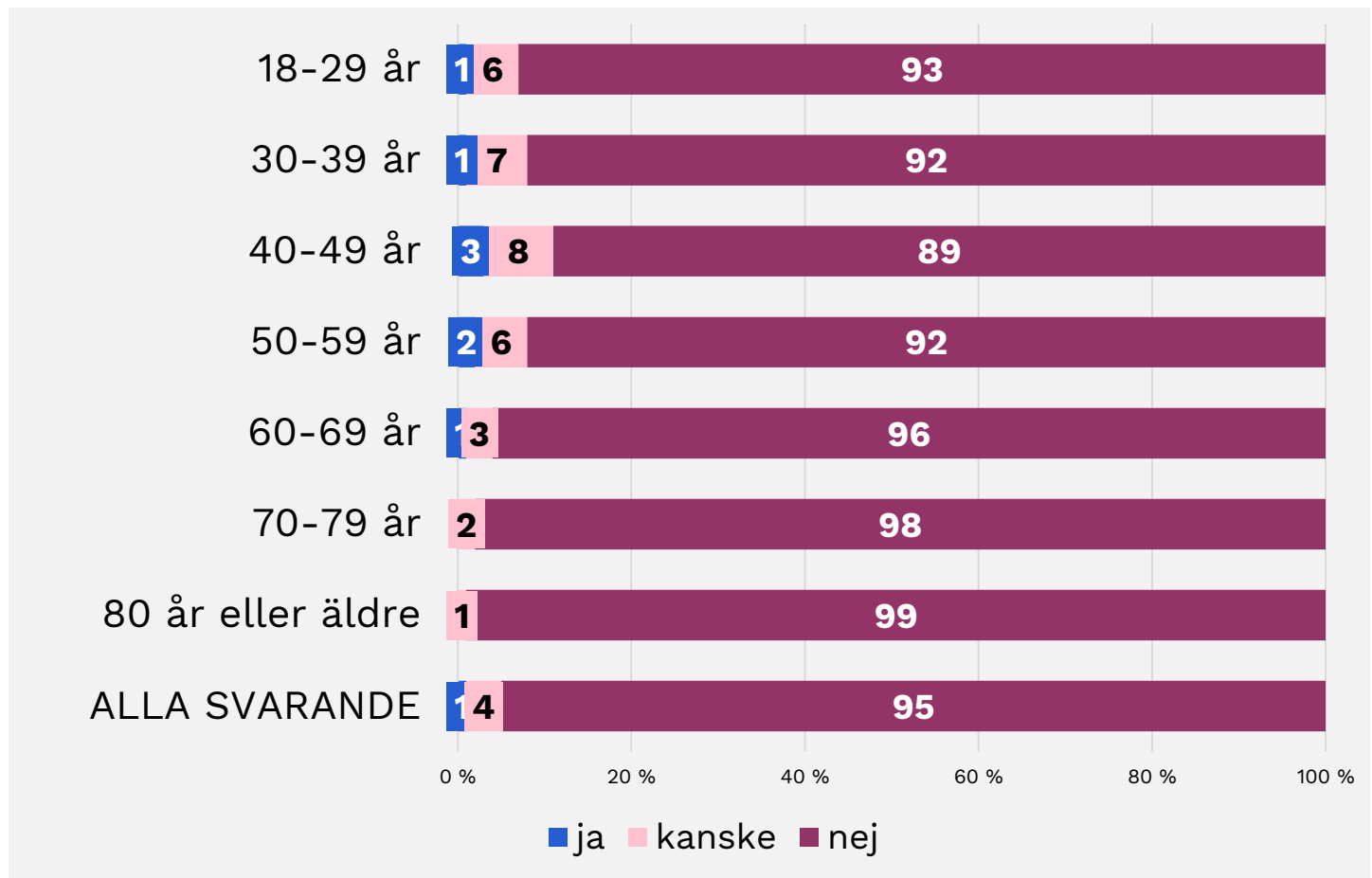
Kan man tänka sig att ställa upp eller ställer upp som kandidat för ett parti eller en grupp i kommunalvalet våren 2025? % av svarande. (N= 10 356)

- De flesta är inte villiga att ställa upp som kandidat i kommunalvalet 2025.
- Endast 1 % av svarande är villiga att ställa upp som kandidat.
- Andel svar 'kanske' (4 %) ger en indikation av att det finns viss potential för att ställa upp som kandidat.

Kan man tänka sig att ställa upp eller ställer upp som kandidat för ett parti eller en grupp i kommunalvalet våren 2025

% av svarande per åldersgrupp. (N= 10 356)

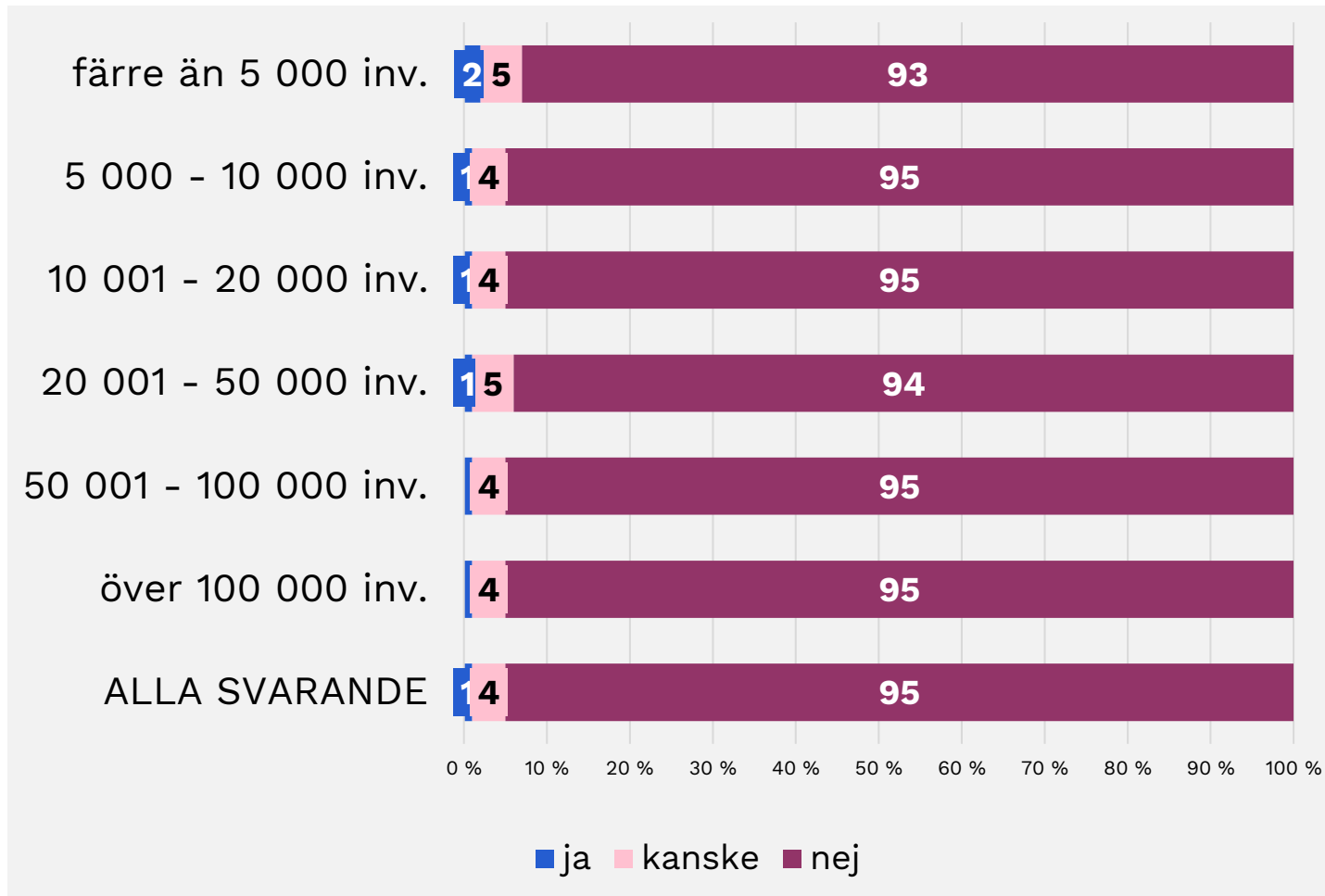

▪ **I alla åldersgrupper är de flesta inte villiga att ställa upp som kandidat i kommunalvalet 2025.**

- Den största potentialen och den så kallade 'dolda potentialen' finns i åldersgruppen 40-49 år, där en av tio (11%) av de tillfrågade i denna åldersgrupp åtminstone överväger att ställa upp i valet.
- De som är 70 år och äldre är minst villiga att ställa upp i kommunalvalet.

Kan man tänka sig att ställa upp eller ställer upp som kandidat för ett parti eller en grupp i kommunalvalet våren 2025

% av svarande per kommunstorlek. (N= 10 356)

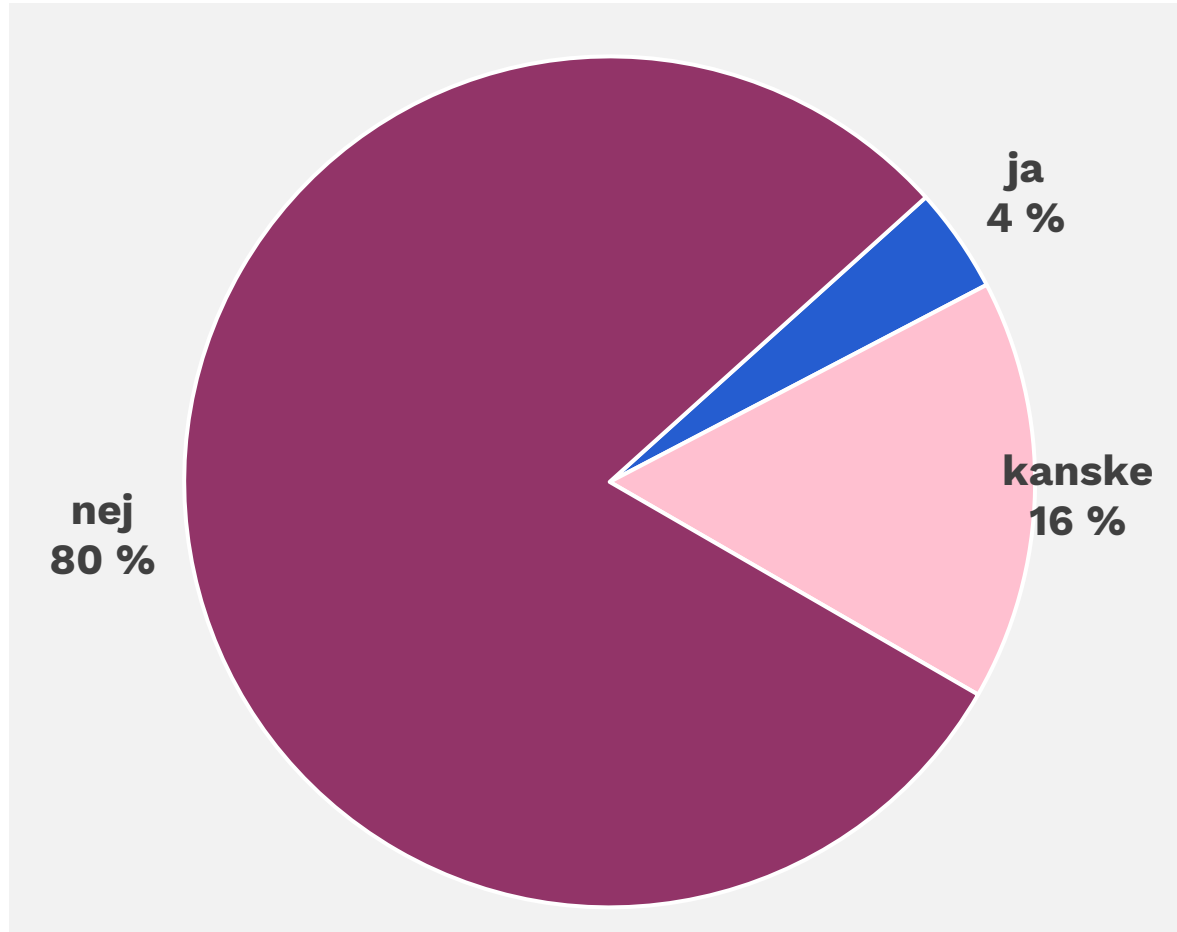
- I alla storlekskategorier är den stora majoriteten av de tillfrågade inte villiga att ställa upp som kandidater i kommunalvalet 2025.
- Det finns en något större potential och 'dold potential' i de minsta kommunerna med färre än 5 000 invånare.

Invånarundersökning 2024:

**Det finns mera intresse för
kommunala förtroendeuppdrag än
för att ställa upp som kandidat i
val.**

Viljan att ta emot ett kommunalt förtroendeuppdrag om det erbjuds.

% av svarande. (N= 10 356)

- En femtedel av de tillfrågade skulle vara villiga att åtminstone överväga ett kommunalt förtroendeuppdrag om det erbjuds ett sådant.

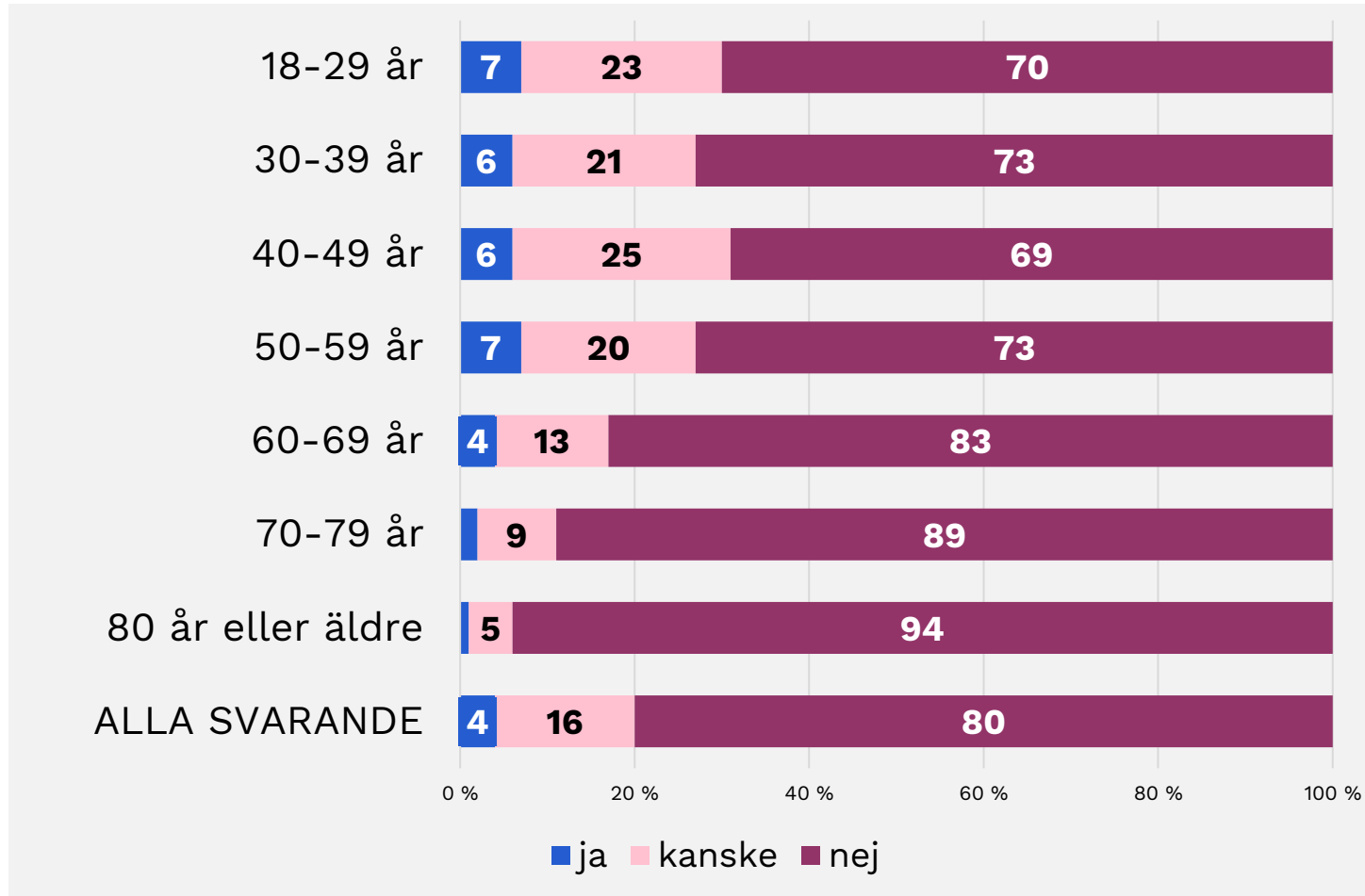
- ja: 4 %
- kanske: 16 %

- Viljan att ta emot ett kommunalt uppdrag är klart större än viljan att ställa upp som kandidat i kommunalvalet

- ja: 4 % vs. 1 %
- kanske: 16 % vs. 4 %.

Viljan att ta emot ett kommunalt förtroendeuppdrag om det erbjuds.

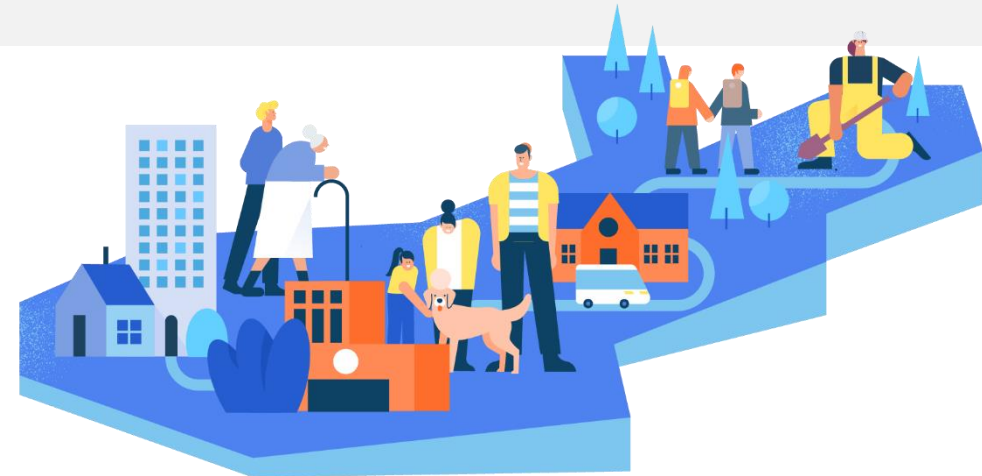
% av svarande per åldersklass. (N= 10 356)

- Den åldersgrupp som har störst potential att ta emot ett kommunalt förtroendeuppdrag verkar vara 40-49-åringarna. I denna grupp skulle nästan en av tre (31%) överväga ett förtroendeuppdrag om de erbjuds.
- Det finns också en tydlig potential för förtroendeuppdrag bland personer under 40 år och 50-59-åringar, även om få i dessa åldersgrupper skulle vara beredda att ställa upp som kandidater eller ens överväga att ställa upp i val.

Erfarenhet av ett kommunalt förtroendeuppdrag bland invånarna som besvarade enkäten.

- Den stora majoriteten av de svaranden (87%) har aldrig haft ett kommunalt förtroendeuppdrag.
- 2 % av svaranden har ett kommunalt förtroendeuppdrag för närvarande.
- 11 % uppger att de tidigare har haft ett kommunalt förtroendeuppdrag

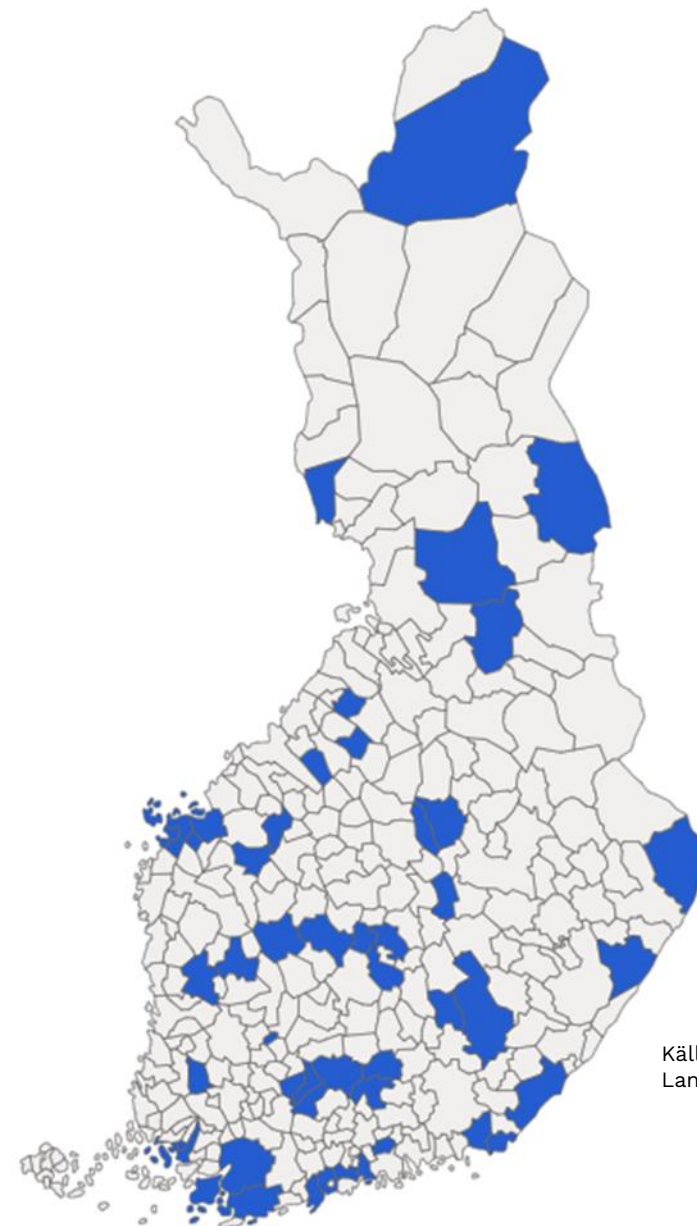
Intresset att ställa upp som kandidat i kommunalval och ta emot ett kommunalt förtroendeuppdrag bland de som har haft eller har ett kommunalt förtroendeuppdrag.

- **Bland dem som för närvarande har ett kommunalt förtroendeuppdrag** har
 - 24 % som avsikt att ställa upp och
 - 23 % överväger att ställa upp i kommunalvalet 2025.
- **Bland dem som har tidigare haft ett kommunalt uppdrag** har
 - 2 % avsikt att ställa upp och
 - 8 % överväger att ställa upp i kommunalvalet 2025.

- **Majoriteten av de som för närvarande har ett kommunalt förtroendeuppdrag, och knappt en tredjedel av de som tidigare haft ett sådant, skulle åtminstone kunna överväga att ta emot ett kommunalt förtroendeuppdrag om det erbjöds.**
- **Av dem som för närvarande har ett kommunalt förtroendeuppdrag** vore
 - 46 % villiga att ta emot och
 - 30 % vore villiga att överväga att ta emot ett kommunalt förtroendeuppdrag om det erbjöds.
- **Av dem som har tidigare haft ett kommunalt uppdrag** vore
 - 7 % villiga att ta emot och
 - 23 % vore villiga att överväga att ta emot ett kommunalt förtroendeuppdrag om det erbjöds.

Invånarundersökning 2024: 46 forskningskommuner

Asikkala	Korsholm	S:t Michel
Askola	Kuusamo	Salo
Birkala	Kyrkslätt	Sibbo
Enare	Lappajärvi	Säkylä
Esbo	Lappo	Tavastehus
Fredrikshamn	Nivala	Toholampi
Hattula	Nådendal	Torneå
Hirvensalmi	Oulainen	Vanda
Hollola	Parkano	Vasa
Ilomants	Petäjävesi	Villmanstrand
Jyväskylä	Pielavesi	Virdois
Kankaanpää	Pudasjärvi	Virolahti
Keitele	Puolanka	Vörå
Keuru	Raseborg	Åbo
Kides	Rautalampi	
Kimitoön	Reso	

Källan till kartans gränser:
Lantmäteriverket

Lisätietoja – Ytterligare information:

- www.kuntaliitto.fi/kuntalaistutkimus2024
- www.kommunforbundet.fi/invanarundersokning2024
- www.kuntaliitto.fi/erilaistuvakuntasuomi2025
- <https://www.kommunforbundet.fi/kommunforbundet/tjanster/forskning/forandringarnaskommunfinland>

Marianne Pekola-Sjöblom

Tutkimuspäällikkö – Forskningschef

Marianne.pekola-sjoblom@kuntaliitto.fi

@M_PekolaSjoblom

FÖRÄNDRINGARNAS KOMMUNFINLAND 2025

Kommunförbundets forskningsprogram 2020–2025